

Izhaja vsak četrtek in velja za poštino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 Din, pol leta 18 Din, četrta leta 8 Din. Izven Jugoslavije 64 Din. Naročnina se pošlje na upravništvo »Slov. Gospodarja« v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Tel. interurban 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije so poštne proste. Čekovni račun pošlnite uradu Ljubljana 10.603. Telefon interurban 113.

42. številka.

Maribor, dne 20. oktobra 1927.

61. letnik.

„Slovenski Gospodar“ — za vse! Vsi — za „Slovenskega Gospodarja“!

Kakor se vse na svetu razvija in se izpopolnjuje, tako mora tudi »Slovenski Gospodar« napredovati v razvoju in obenem tudi rasti v številu naročnikov ter čitateljev. Kako naj se to zgodi, se bomo danes pogovorili in zato rečemo prijateljsko besedo:

Duhovnikom in vzgojiteljem naroda.

Poznamo vaše vzvišeno delo in ga cenimo. Vemo pa, da nima to vaše delo v ničemer tako nevarnega nasprotnika, kakor v slabem, brezverskem časopisu, ki ga nastiljajo naši nasprotniki po vaših župnijah. Ti slabi časopisi so kakor bacili, ki se zajedo v družine ter jih prej ali slej napravijo versko mlačne, brezbrizne, brezverske. Edino sredstvo proti temu je dober časopis, ki ustreza željam čitateljev ter poleg tega odločno nastopa za versko vzgojo naroda, za pravice sv. Cerkve ter za ugled duhovniške službe med narodom. To je dozdej vršil in bo v bodoče še bolj vršil ravno »Slovenski Gospodar«. Imel bo za to posebno zaglavje o tem predmetu.

Našim gospodarjem.

Velika je vaša skrb za vaš dom, za napredek v vsem gospodarstvu doma in tudi v javnem življenju, to je: občini, okraju, oblasti ter celi državi. Vse to hočete imeti v listu, kar vas kot gospodarja zanima, recimo: cene, sejme, kaka je letina drugod, hočete tudi gospodarskega pouka in nasvetov pri živinoreji, poljedelstvu, sadjarstvu, vrtnarstvu, čebeloreji in ostalih vrstah vašega gospodarstva. Imeli boste! Poleg tega pa vas zanima tudi, kako se suče politika doma in v Beogradu, ker ta tudi zelo vpliva na vaše gospodarstvo. »Slovenski Gospodar« vam bo v bodoče v tem še bolj postregel.

Materam in gospodinjam!

Nad vse zna vas vpoštevati slovenski narod, ki je zato napravil upravičen pogovor: »Gospodinja drži tri vogle pri hiši!« Priznavamo, da je »Slovenski Gospodar« dozdej za vas manj nudil, dasi ste ga tudi ve prav rade vzele v roke. Ko boste pa videle, kaj vse vam bo »Slovenski Gospodar« v posebnih sestavih posebej za vaše gospodinjsko delo in materinske oskrbi priobčeval, ga ne boste mogle več pogrešati! Kakor če v domači hiši ter pri domačem gospodarstvu tri vogle držite pokoncu, tako tudi ve predvsem

skrbite za to, da bo »Slovenski Gospodar« stalen gost v vaši hiši.

Mladini!

Vsak fant se hoče postaviti, da je res fant od fare. Pa le tisti je, ki kaj ve in kaj zna. Zato bodo fantje tudi v bodoče posebno radi brali »Slovenskega Gospodarja«, ker bo za nje vedno imel kako fantovsko besedo, ki si jo bomo povedali kot fantje pod lipo na vasi. Mladenke, vam pa ni treba posebej razlagati, kako je dandanes potrebno, da je v naši hiši tudi časopis in sicer le dober časopis, v vsej naši pokrajini le »Slovenski Gospodar«, ker ve itak največ storite, da je vedno bolj razširjen in boste gotovo tudi letos storile. Videle pa boste, da se vam bo »Slovenski Gospodar« hvaležnega izkazal ter vam bo odprl »Dekliški vrt« in vam v njem napravil mnogo veselja!

Ljubi otroci, še vi poslušajte!

Kakor pričakujete, kaj bo prinesel sv. Miklavž, kaj bo dal Jezušček o Božiču, kakšna bo pisanka o Veliki noči, kaj bodo prinesli ata in mama s sejma, tako boste za naprej pričakovali: kaj prinaša »Slovenski Gospodar« nam? In ne boste zastoj pričakovali! Prinesel bo lepe pesmice, povesti, igrice in šale, za velike in male, uganke in skrivnice. Kako bo prijetno, če bo prišel »Slovenski Gospodar« k nam!

»Slovenski Gospodar« — za vse!

Težka bo ta naloga, ki si jo je naložil »Slovenski Gospodar« za novo leto, pa izvršil jo bo. Vsem v družini hoče nekaj prinesiti, nikogar ne bo prezrl in zanemarjal. Izhajal pa bo zato sicer v prikladnejši obliki, a na 16 straneh vsaki teden, zavoljo tega pa se ne bo nič podražil. Tako bode ustregel vsem! Priročen bo, slikovit bo, vsem zanimiv, tako da bodo vsi z njim zadovoljni.

Vsi — za »Slovenskega Gospodarja«!

Ker se bo torej »Slovenski Gospodar« potrudil biti vsem na uslugo, bodo pa tudi vsi delovali na to, da se bo kar najbolj razširil. Čimbolj bo razširjen, tem več bo mogel nuditi! Vsi ki to-le berete, pa imate »Slovenskega Gospodarja« naročenega, takoj napravite sklep: zdaj šele ga bomo imeli! In če bo trda za denar, za sol in za »Slovenskega Gospodarja« se mora najti! Saj se zaradi tega, da bo

na 16 straneh, ne bo nič podražil, Ko ste tak sklep napravili, pa se odločite pogovoriti še svojega prijatelja in sosedo, ki nima našega lista ter mu ponudite naročilni list, ki bo objavljen v vsaki številki »Slovenskega Gospodarja« na zadnji strani. Ali si upa vsak naročnik pridobiti vsaj še enega naročnika? To ne bo tako težko! Poleg tega pa organizirajte med seboj agitacijo za naš list, kakor najbolje znate! Lani smo se našim agitatorjem in agitatoricam izkazali hvaležne in smo jim razdelili lepe nagrade. V enakem smislu bomo storili to tudi letos. Vsakemu, ki pridobi vsaj dva nova naročnika, ki sta plačala polletno naročnino, bomo poslali lepo vezano knjigo, ki stane sicer 20 Din, kot dar za njegovo uslugo. Poleg tega pa bomo vsako tako naročilo zaznamovali s posebno številko in izžrebali posebne nagrade v gotovini kot lani.

Posebno nagrado vsem stalnim naročnikom!

Da si pa ohranimo stalni krog naročnikov, ki naročajo »Slovenskega Gospodarja« celoletno ali vsaj polletno, bomo takim na njihovo zahtevo pošiljali »Naš dom«, prosvetno-zabaven list, ki izhaja vsak mesec na 32 straneh, za letnih — 10 Din. Poleg tega pa jim bomo dajali brezplačne odgovore v zadevah zdravstva, živinozdravstva ter sodno-pravnih vprašanj, ako priložijo znamko za odgovor. — Onim, ki naročajo »Slovenskega Gospodarja« le četrtletno, pa svetujemo, naj ga naročajo vsaj polletno! S četrtletnimi naročniki je trikrat več dela in stroškov, kakor s celoletnimi ter nam to vedno izpreminjanje povzroča tu in tam pomote, da ne dobijo lista drugi stalni naročniki. Zato tem naročnikom žal ne moremo nuditi vseh onih ugodnosti kot celoletnim in polletnim.

Torej je geslo za agitacijo našega lista:

»Slovenski Gospodar« — za vse!

Vsi — za »Slovenskega Gospodarja«!

Da bomo nasprotnike poznali.

Prehiteli smo jih.

Naši politični nasprotniki ne morejo najti dovolj besed, da bi ožigosali našo najnovejšo politiko, da smo z radikali v vladi, kjer složno sodelujemo. Ker se istočasno bratita Radič in Pribičević ter iščeta zvez na levo in desno, je vse to znamenje, da so naši nasprotniki jezni, ker jih je SLS prehitela.

Pribičević brenka na Radičevo tamburico.

V osamljenosti, v kateri se nahaja Pribičević, ni našel drugega posla, kakor tega, da brenka na Radičevo tamburico.

Štefan Lazar:

TITANA.

Roman.

Iz madžarščine prevedel Fr. Kolenc.

(Dalje.)

— Gospod, jaz nimam ničesar zoper vašo osebo, nasprotno, prav posebno spoštujem vaš izredni talent, toda hči . . . Ali ste si pridobili v njeni duši ono globljo simpatijo, ki bi lahko služila kot resna podlaga vašemu namenu?

— Ne vem.

Brinkley je zrl pred se.

— Hči je osemnajstletna, posesti nima veliko, vsega skupaj le pol milijona dolarjev.

Mutsuhito Dsain je naredil protesten gib, toda znanstvenik mu je namignil, naj ga posluša do konca, in je z istim glasom nadaljeval:

— osemnajstletna in pol milijona dolarjev . . . Mater nima, oče sem ji jaz. Njena izobrazba je od povprečne mnogo višja, zahtev ima malo, ljubi glasbo in pesništvo, narave je romantične, privzgojil sem ji tudi življenjski nazor ameriških deklet. Odkrita je in zveste narave, toda vča sih je nepremišljena, zasmehovalka, nagle jeze. Peča se s športom, kuha dobro in ako je treba, lično sešije tudi obleko. Gospod, od svoje strani vas jaz rad vidim, v tem važnem vprašanju pa ne morem samovoljno odločati. Obiščite nas katerega dne in govorite z njo, kar se spodobi in je tudi naravno, ker se bo ona možila, ne pa jaz . . .

IV.

— V parku so — je javil hišnik.

Letovišni vrt profesorja Brinkley je bil kot kak razcveteli gozd. Na drevesih so se skrivale ptice. Ob sprehajališču so rastle vrtnice in so s sladkim vonjem polnile zrak. Hišnik je šel naprej, da bi napovedal gosta. Mutsuhito Dsain mu je prevzet sledil, pod nogami so se komaj zganili beli kamenčki.

— Danes se odloči . . .!

Stisnil je blede ustnice in zadušil vzdih, ki mu je prišel iz prsi. Zopet je poklical v spomin razgovor, ko je pred Brinkleyjem razkril dušo, videl je pred seboj osupli profesorjev obraz, zmedenost, skrb, v ušesih mu je še zvenel njegov resni glas, s katerim je orisal naravo svoje hčere. Takrat — morda iz uljudnosti — je rekel, da nima nič proti njegovi osebi . . . a kako ga neki sedaj sprejme? Ali je govoril s hčerjo? Mutsuhito Dsaina so mučili dvomi, potem pa se je polastila možgan otopelost.

Dozdevalo se mu je, da blodi v vrtu sanj. Toda že prihaja profesor Brinkley! Pokaže se med drevjem in se počasi bliža. Na plešasti glavi mu zablišči solnčni žarek in se razlije na sencih kot tekoči med; da, profesor Brinkley je tudi le podoba iz sanj, saj sta njegovo gibanje in smeh, ko kima, tako počasna in mehanična . . .

— Me veseli — mu je podal roko — čakal sem vas.

Toplo, prijazno mu je stisnil roko. Mutsuhito Dsain se je prebudit in vprašujoč gledal profesorja. Brinkley je razumel njegov pogled.

— S hčerjo še nisem govoril v tej zadevi. Zdelo se mi je, da je boljše, ako ne govorim, da bi morda ne vplival na njeno prosto odločitev. Ako se na mene obrne in me bode vprašala za svet, ste lahko prepričani, da bova s hčerino teto Betty, ki vas tudi zelo časti, na vaši strani.

Brezšumno sta šla proti brajdam vrtnic. Stari znanstvenik je dobrohotno opominjal svojega učenca:

— Dobro bi bilo, ako parkrat pridete in iščete priliko za zblizanje. Alice dobro ve, kdo ste, v kolikor popolnoma sprejme moje mnenje o vas, so pa tudi druge okolščine, ki jih ženska nikdar ne pusti iz vida, ko se je treba odločiti v taki zadevi. Jaz vem, da ste vi mož plemenitega in dobrega srca, toda ona tega še ne vidi. Svetoval bi vam, da se ne prenačimo; v moji hiši ste dobrodošli, posvečajte pozornost moji hčeri, morda . . .

Obrnil se je proti Mutsuhito Dsainu in na obrazu se mu je brala skrb.

— Povedati vam moram, da nas je Overton večkrat obiskal in se je pod nadzorstvom tetke Betty toplo razgovarjal z Alice. Dozdeva se mi, da je naredila Overtonova oseba dober vtis. Overton je tudi imeniten znanstvenik, on

je tudi drag učenec, in ravno to je en vzrok, da pustim hčeri v izbiri popolnoma svobodno roko.

Japonec je osupnil.

— Overton . . . — je momljal polglasno.

Brinkley je skušal Mutsuhito Dsaina tolažiti.

— Overton ima to prednost, da je belokožec. Toda verujte mi, da so ženski vtisi v ljubezni nepreračunljivi. Razen tega pa sem tako vzgajal hčerko, da umske in dušne vrednote postavlja nad vse drugo. Overton je tudi sedaj tukaj . . .

Japonec se je stresel, potem pa je zrl v tla, ko da je okamenel. Ko je dvignil blede glavo, mu je obraz izražal resno odločnost.

— Gospod, — je rekel in ustnice so se mu stresle — negotovosti ne morem prenesti. Zelo vas prosim, dovolite, da lahko govorim z vašo hčerjo. Bom vsaj videl, ali smem imeti upanje nasproti Overtonu.

— Kakor mislite — je prikimal znanstvenik. — Skrbel bom, da boste lahko nemoteno govorili z njo.

V sredi parka so cvetele na brajdi vrtnice. Brinkley je tje peljal Mutsuhito Dsaina.

— Tam sta — je kazal na uto, ki je bila obraščena z vrtnicami. — Alice!

V uti je sedela z Overtonom, v bližini pa je tetka Betty čitala roman. Overton je na klopi jezdit in dvorjanil. Brinkleyjev glas ju je splasil.

— Gosta imamo . . .

Tetka Betty je prijateljsko kimala, Alice je veselo razpoložena stopila iz ute, Overton pa se je počasi, nevoljno dvignil.

Mutsuhito Dsain se je damam priklonil, pozdravil je tudi Overtona. Overton ga je želel v pekel in je odgovoril z izmerjenim, hladnim poklonom.

— Gospod asistent ti želi nekaj povedati — se je obrnil k hčerki Brinkley. — No, hodite, Overton, jaz imam tudi z vami pogovor.

— Izvolite — je pokazalo dekle prostor Mutsuhito Dsainu.

Pričakovano polno se je ozrla na njega z globokimi,